

VILÁGTÖRTÉNET
 A Magyar Tudományos Akadémia
 Bölcsészettudományi Kutatóközpont
 Történettudományi Intézetének folyóirata

Szerkesztők
 Skorka Renáta (főszerkesztő)
 Bíró László, Bottoni Stefano, Farkas Ildikó,
 Katona Csaba, Martí Tibor,
 (szerkesztők)

Szerkesztőbizottság
 Glatz Ferenc (elnök), Anderle Ádám, Borhi László,
 Erdődy Gábor, Fischer Ferenc, Fodor Pál, Klaniczay Gábor,
 Majoros István, Pók Attila, Poór János

TARTALOM

Keresztben és célkeresztben. Szerzetesek és térítők Dél-Amerikában (Martí Tibor)	179
<i>Tanulmányok</i>	
Szászdi León-Borja István: Isten első szava az Újvilágban. A millenarizmus és az univerzális monarchia összekapcsolódása	183
Constanza López Lamerain: A harmadik limai zsinat és az egységes evangelizációs rendszabályok a perui egyháztartományban	211
Zajta Loránd: Brentán Károly hittérítői és tudományos tevékenysége a Perui Alkirályság területén	229
Babarczi Dóra: Egy magyar jezsuita Paraguayban. Limp Ferenc 1752–1753. évi levelei	259
Pedro Miguel Omar Svriz Wucherer: Az arecayái felkelés. Fegyveres guaraní a határnál	277
Ludolf Pelizaeus: Az „üres föld” fogalmának szerepe Chile meghódításában	297
<i>Szemle</i>	
Magyar jezsuiták Brazíliában, 1753–1760 (Menyhárt Ágnes)	319
A Túpac Amaru-felkelés (Schvéd Brigitta Kinga)	323
Chilei küldetésben, 1956–1975 (Varga Mátyás Gábor)	328

CONTENTS

Friars and Missionaries in South America (Tibor Martí)	179
<i>Studies</i>	
István Szászdi León-Borja: God's First Words in the New World: Millenarianism, Heresy and Orthodoxy in the Isle of La Española in 1493	183
Constanza López Lamerain: The Third Council of Lima and the Unified Evangelistic Norms in the Ecclesiastical Province of Peru	211
Loránd Zajta: The Missionary and Scientific Activity of Károly Brentán on the Territory of the Viceroyalty of Peru	229
Dóra Babarczai: Hungarian Jesuits in Paraguay: The Letters of Ferenc Limp, SJ from the Years 1752–1753	259
Pedro Miguel Omar Svriz Wucherer: The Rebellion of Arecaya: Armed Guaraní at the Frontier	277
Ludolf Pelizaeus: The Narrative Construct of "Uncolonized Land" and Its Contribution to the Conquest of Chile from the Outset of the 16 th Century	297
<i>Book Reviews</i>	
Hungarian Jesuits in Brazil, 1753–1760 (Ágnes Menyhárt)	319
The Túpac Amaru Rebellion (Brigitta Kinga Schvéd)	323
On Mission in Chile, 1956–1975 (Mátyás Gábor Varga)	328

SZERZŐINK

Babarczai Dóra, PhD, Szegedi Tudományegyetem • López Lamerain, Constanza, doktorandusz, Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte (Frankfurt am Main) • Menyhárt Ágnes, egyetemi hallgató, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK • Pelizaeus, Ludolf, egyetemi tanár, Université de Picardie Jules Verne UFR de Langues et Cultures étrangères (Amiens) • Schvéd Brigitta Kinga, egyetemi hallgató, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK • Svriz Wucherer, Pedro Miguel Omar, doktorandusz, Universidad Pablo de Olavide (Sevilla) • Szászdi León-Borja István, egyetemi tanár, Universidad de Valladolid • Varga Mátyás Gábor, egyetemi hallgató, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK • Zajta Loránd, doktorandusz, Eötvös Loránd Tudományegyetem